

HỢP ĐỒNG VÔ HIỆU DO KHÔNG CÓ SỰ TỰ NGUYỆN VÀ MỘT SỐ KIẾN NGHỊ

PHẠM VĂN TUYẾT *

Tóm tắt: Hợp đồng bị vô hiệu do nhiều nguyên nhân khác nhau, trong đó hợp đồng được xác lập do bị nhầm lẫn, bị lừa dối, bị đe dọa, cưỡng ép tương đối phổ biến. Tuy nhiên, với những trường hợp này, tòa án chỉ có quyền tuyên vô hiệu nếu các hành vi đó xảy ra trong việc xác lập hợp đồng và có yêu cầu của đương sự. Trên cơ sở phân tích, làm rõ các thuật ngữ liên quan đến sự tự nguyện khi tham gia hợp đồng như: sự tự nguyện; tự nguyện trong tham gia hợp đồng; chủ thể tham gia hợp đồng, bài viết xem xét về các trường hợp bị coi là không có sự tự nguyện của chủ thể tham gia hợp đồng, qua đó xác định bản chất của các yếu tố làm mất đi tính tự nguyện của chủ thể tham gia hợp đồng, lấy ví dụ tương ứng để minh họa cho các trường hợp cụ thể; phân tích chỉ ra một số bất cập trong quy định của Bộ luật Dân sự năm 2015 về hợp đồng, giao dịch vô hiệu và đưa ra kiến nghị hoàn thiện các quy định này.

Từ khoá: Hợp đồng vô hiệu; tự nguyện; tham gia hợp đồng; xác lập hợp đồng; tuyên bố hợp đồng vô hiệu; nhầm lẫn; đe dọa, cưỡng ép; lừa dối

Nhận bài: 20/3/2023

Hoàn thành biên tập: 30/9/2023

Duyệt đăng: 30/9/2023

VOID CONTRACT DUE TO LACK OF VOLUNTARINESS AND SOME RECOMMENDATIONS

Abstract: Contracts may be deemed void due to different reasons, including some common reasons such as being established by misunderstanding, deception, threat, or compulsion. Nevertheless, in these cases, courts can only declare contracts void when requested by parties and when those acts occur during contract establishment. This article studies terms related to voluntariness in entering into contracts, such as voluntariness, volunteer to enter into contracts, and parties entering into contracts. The article also studies cases deemed to lack of the voluntariness of parties, then determines the essence of factors that constitute the lack of voluntariness of parties, and gives examples of detailed cases. Based on the evaluation and analysis of legal provisions, the article determines several problems in the 2015 Civil Code on void contracts and transactions and makes recommendations for improving those provisions.

Keywords: Void contract; voluntary; contract participation; contract establishment; declaration of invalid contract; misunderstanding; deception; threat; compulsion

Received: Mar 20th, 2023; Editing completed: Sept 30th, 2023; Accepted for publication: Sept 30th, 2023

1. Một số vấn đề liên quan đến sự tự nguyện khi tham gia hợp đồng

Thế nào là tự nguyện, thế nào là tự nguyện tham gia hợp đồng, ai là người tham gia hợp

đồng là những vấn đề chưa có văn bản pháp luật nào định nghĩa hoặc hướng dẫn. Cũng vì thế mà về mặt khoa học cũng như thực tiễn áp dụng pháp luật còn nhiều cách hiểu khác nhau. Chẳng hạn, vì không có cách hiểu thống nhất như thế nào là tự nguyện nên có thể hiểu hợp đồng giả tạo là hợp đồng

---

* Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: tuyet_ds@hlu.edu.vn